

«Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік фармацевтика академиясы» АҚ
«Қоғамдық денсаулық сақтау» кафедрасы

ПРЕЗЕНТАЦИЯ

Тақырыбы: Қазіргі заманғы денсаулық сақтау, әлемдік тенденция, дамыған елдер.

- Орындаған: Амангелді Б.Т
- Тобы: 510 «Б» ҚДС
- Қабылдаған: Бейсембаева З.И

Жоспар

- Кіріспе
- Негізгі бөлім
 1. Қазіргі заманғы денсаулық сақтау
 2. «Денсаулық» бағдарламасы
 3. Дамыған елдер
- Қорытынды
- Пайдаланылған әдебиеттер

Қазіргі заманғы денсаулық сақтау.

- **Денсаулық сақтау** – қоғамның әлеуметтік өмірінің маңызды саласы. Бірнеше рет қайта құруларды басынан кешіріп, алдағы уақытта да дамытылуы жоспарланып отырған ұлт денсаулығы – еліміздің ұлттық саясатының басты бағыттарының бірі болып табылады.

Бүгінгі таңда денсаулық сақтау саласын жетілдіру үшін орасан зор қаржы бөлінуде, жеке меншік секторды қоса отырып қаржыландыру мен басқарудың жаңа әдістері енгізілуде, дәрігерлерді оқыту мен олардың қызығушылығын арттыру бойынша жаңа кадр саясаты қалыптасуда, осының бәрі қолданыстағы заң аясында өзара үйлесімділікпен дамуда.

■ ҚР Президенті,
ұлт көшбасшысы Н.
Назарбаевтың «Қазақстан-205
0» Кемелденген мемлекеттің
жаңа саяси бағыты» атты
Жолдауында: «Ұлт
денсаулығын жақсартуда
айтарлықтай табысқа қол
жеткіздік. Денсаулық сақтау
саласының тиімділігін
арттыруда оның ұйымдық
жүйесі басқару мен
қаржыландыру қайта
құрылды», – деді

«Қазақстан-2050» стратегиясында Елбасы жаңа міндеттер қойды: сапалы және қолжетімді медициналық қызмет; кең таралған ауруларға диагноз қою мен оны емдеу; сауықтыру медицинасын дамыту; «смарт-медицина» қызметін, ауруды қашықтықтан емдеу мен сауықтыруды, «электронды медицинаны»; 16 жасқа дейінгі балаларға медициналық қызмет көрсетуді өмірдің минималды стандартын заңмен бекітуді енгізді.

Осылармен бірге денсаулық сақтау саласында көптеген шешілмеген мәселелер де бар.

Олар:

- ауылдарда кәсіби мамандардың жетіспеуі;
- денсаулық сақтау саласында мамандардың нашар дайындалуы;
- медицина қызметкерлерінің жалақысының төмендігі, әлеуметтік жағынан аз қорғалғандығы;
- аймақтардағы медициналық мекемелердің техникалық жағынан нашар жабдықталуы;
- мемлекеттік басқару ұйымдарындағы жемқорлық;
- жіберілген дәрігерлік қателіктерге дәрігерлердің жауапкершілігінің төмендігі, олардың кінәсін дәлелдеп, жауапқа тартудың қиындығы.

Халық денсаулығының және денсаулық сақтау жүйесінің қазіргі жай-күйін талдау

- Қазақстан Республикасы халқы денсаулығының жай-күйі, санитарлық-эпидемиологиялық ахуал және денсаулық сақтау жүйесінің дамуы соңғы онжылдықта оң үрдістермен де, сол сияқты теріс үрдістермен де сипатталды.

Соңғы жылдары негізгі медициналық көрсеткіштерді - тууды, өлім-жітімді, өмір сүрудің орташа ұзақтығын тұрақтандыруға қол жеткізілді. Жұқпалы аурулармен ауыру төмендеді. Денсаулық сақтау саласында бірқатар реформалар жүргізілді, олардың бір бөлігі табысты іске асырылды, басқалары өзінің қисынды жалғасына жетпеді. Соңғыларына міндетті медициналық сақтандыру жүйесін құруды, отбасылық медицина моделіне көшуге әрекеттенуді жатқызуға болады. Солардың арасынан саланың нормативтік құқықтық базасын құруды, денсаулық сақтауды қаржыландырудың елеулі ұлғаюын оң өзгерістер ретінде атап өткен жөн, бұл бірқатар қазіргі заманғы клиникалардың құрылысын жүзеге асыруға, медициналық ұйымдарға күрделі жөндеулер жүргізуге және олардың материалдық-техникалық жарақтандырылуын жақсартуға, емдеу-диагностикалық процесіне жаңа медициналық технологиялар енгізуге мүмкіндік туғызды. Медициналық көмек көрсетудің сапасын жақсарту және оның қолжетімділігін арттыру нәтижесінде бірқатар жұқпалы және басқа да ауруларға қатысты халық денсаулығының жай-күйінде оң үрдістерге қол жеткізілді. Алайда республика халқының денсаулық жағдайы өлшемінің көптеген бөлігі қанағаттанғысыз болып отыр.

Дамыған нарықты экономикалық үлгідегі елдерде денсаулық сақтауды ұйымдастыру мен қаржыландырудың үш негізгі үлгісі қалыптасқан .

- 1. Либеральды-нарықтық (АҚШ)
- 2. Әлеуметтік — сақтандыру (ГФР, Франция, Австрия, Швейцария, Бельгия, Голландия, Швеция, Жапония, Канада)
- 3. Бюджеттік (Ұлыбритания, Ирландия, Италия, Испания, Португалия, Греция, Дания)

- Дүниежүзілік денсаулық сақтау Ұйымы (ДДСҰ) елдегі денсаулық сақтау жағдайын сипаттайтын жалпылама көрсеткіштердің 4 санатын анықтады. Олар:
 - денсаулық сақтау аймағындағы саясатқа қатысты көрсеткіштер;
 - әлеуметтік және экономикалық көрсеткіштер;
 - медициналық-әлеуметтік көмекпен қамтамасыз ету көрсеткіштері;
 - тұрғындардың денсаулық жай-күйінің көрсеткіштері.

Қазіргі кезеңдегі денсаулық сақтау ісін дамыту мен жетілдірудегі маңызды бағыт – ана мен бала денсаулығын қорғау, олардың денсаулығын нығайту үшін оңтайлы әлеуметтік-экономикалық, құқықтық және медициналық-әлеуметтік жағдайлар жасау, отбасын жоспарлау, медициналық-демографиялық проблемаларды шешу.

- *Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласын дамытудың 2016 – 2019 жылдарға арналған «Денсаулық» мемлекеттік бағдарламасының міндеттері:*

- Қоғамдық денсаулық сақтау жүйесін дамыту
- Аурулардың профилактикасын және басқаруды жетілдіру
- Денсаулық сақтау жүйесін басқарудың және қаржыландырудың тиімділігін арттыру
- Ресурстарды пайдаланудың тиімділігін арттыру және саланың инфрақұрылымын жетілдіру

- Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық әлауқатын қамтамасыз ету бойынша іс-шараларды іске асыру жалғастырылуда. Кәсіпкерлік қызмет үшін жағдайды жақсарту, әкімшілік кедергілерді қысқарту бойынша шаралар қабылданды. Санитариялық-эпидемиологиялық қорытындылар беру төрт түрден бір түрге дейін оңтайландырылды. Қазақстанда тұңғыш рет тексерістерге баламалы тетіктер (аудит, НАССР (қатерлерді талдау және сыни бақылау нүктелері), сынамалар алу және камералық бақылау арқылы өнім қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу) енгізілді.

Сонымен қатар, қазіргі таңда денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органда және жергілікті атқарушы органдарда (облыстардың, Алматы және Астана қалаларының денсаулық сақтау басқармалары) қоғамдық денсаулық сақтау саясатын іске асыратын құрылымдық бөлімшелер жоқ, бұл қоғамдық денсаулық сақтау жөніндегі қызметті басқару мен үйлестіруде олқылық тудырады. Бұл олқылық санитариялық-эпидемиологиялық қызметті денсаулық сақтау жүйесі құрылымынан шығарғаннан кейін ерекше көрінді.

- Қазіргі уақытта денсаулық сақтау жүйесінде барлық ведомстволарды ескергенде 68,8 мыңнан астам дәрігер (2014 жылы – 10 мың тұрғынға шаққанда 39,5, ЭЫДҰ – 42,0) және 160 мыңнан астам орта медициналық қызметкер (2014 жылы – 10 мың тұрғынға шаққанда 91,9) жұмыс істейді.

■ Дамыған елдер — индустриалды және ғылыми-техникалық төңкеріс кезеңін басынан өткерген, экономикада, мәдениетте және саяси-әлеуметтік құрылымда едәуір жоғары деңгейге көтерілген елдер.

- Дамыған елдер тізіміне кірген елдер ХХ ғасырдың аяғы - ХХІ ғасырдың басы
- Австралия, Австрия, Бельгия, Канада, Кипр, Чехия, Дания, Финляндия, Франция, Германия, Грекия, Гонконг, Исландия, Ирландия, Израиль, Италия, Жапония, Оңтүстік Корея, Люксембург, Мальта, Нидерланд, Жаңа Зеландия, Норвегия, Португалия, Сингапур, Словакия, Испания, Швеция, Швейцария, Тайвань, Ұлыбритания, АҚШ, Андорра, Бермуд аралдары, Фарер аралдары, Ватикан, Лихтенштейн, Монако және Сан-Марино, Литва

- Дамыған мемлекеттердің көпшілігі денсаулық сақтау саласында міндетті сақтандыру жүйесін қолданады. Қазақстанға міндетті медициналық сақтандыруды енгізу туралы заң жобасы да қызу талқыға түскен еді. Біреулер міндетті медициналық сақтандыру қажет десе, біреулер «Қазақстан әлі дайын емес» деген пікір білдірген. Алайда әлемдік тәжірибеге сүйенсек, міндетті медициналық сақтандырудың жақсы жақтары көп байқалады. Әлем бойынша міндетті медициналық сақтандыруды тиімді пайдаланған мемлекеттердегі жағдайға қысқаша тоқталғанды ұйғардық.

Қазіргі кезде әлем бойынша негізгі үш денсаулық сақтау жүйесі жұмыс жасайтыны белгілі.

■ Мемлекеттік басқару басымырақ

■ медициналық сақтандыру жүйесі басымырақ

■ ақылы медициналық жүйе басымырақ болады.

Міндетті медициналық сақтандыру жүйесі мемлекеттік билік органдарымен қадағаланып, үш түрлі қайнар көзден қаржыланады:

1. Мемлекет субсидиясы

2. Жұмысберушілердің мақсатты салымдары

3. Жұмысшылардың салымдары

- Дүниежүзілік Денсаулық сақтау Ұйымы 191 елдің денсаулық сақтау саласын жете зерттеп, ең үздік деп Францияны атады. Міндетті медициналық сақтандырудың француздық моделі әлеуметтік сақтандыру жүйесіндегі тиімді интеграциямен сипатталады.

Пайдаланылған әдебиеттер.

- 1) Бөлешов, М.Ә. Қоғамдық денсаулық және денсаулықты сақтау: \оқулық М.Ә. Бөлешов. – Алматы 2015
- 2) Бөлешов М.Ә. Қоғамдық денсаулық және денсаулықты сақтау: \ оқулық. Алматы эверо 2012
- 3) Биғалиева, Р.К Әлеуметтік медицина және денсаулық сақтауды басқару: \оқулық Р.К. Биғалиева – Алматы эверо -2014
- 4) Сәрсенбаева Г.Ж Қоғамдық денсаулық сақтау: оқу құралы. –Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр» 2013

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАХМЕТ!

